No. 2271 Zaterdag 16 Juli 1927. 44ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Pastorie Otrabanda
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 10 cts.

De Koninklijke in 1926.

II.

De afzonderlijke productiegebieden.

Nederlandsch-Indië. Gedurende het afgeloopen jaar werd de exploratie op de in ons bezit zijnde terreinen krachtig voortgezet. Bevredigende uitkomsten zijn daarbij verkregen; aangetoond werd de mogelijkheid van verdere uitbreiding van ons bedrijf.

Een roalty-contract, gesloten met de Langsar Petroleum Maatschappij, verschafte aan de Bataafsche Petroleum Mij. het recht tot exploitatie van het in Noord-Sumatra gelegen terrein der mijnconcessie Paja-Bilik.

De productie aan ruwe olie heeft bedragen:

	1926 K.G. ton	1925 K.G. ton
Sumatra (excl. Djambi)	658.492	555.837
Borneo (excl. Tarakan)	1.101.832	1.241.085
Tarakan	876.558	928.367
Java	197.097	217.586
Ceram	41.206	42.281
Totaal	2.875.185	2.935.856

De ruwe olie productie van Sumatra is toegenomen tengevolge van 't productief worden van 't terrein Serang Djaja en de uitbreiding van het productie-gebied der terreinen in Zuid-Palembang.

De werkzaamheden bestaande in uitbreiding der fabrieken en vergrooting van de steigers te Balik Papan, werden geregeld voortgezet.

Het boorgebied op het eiland Tarakan onderging eenige uitbreiding door aanboring van olie op het noordelijk gelegen veld Djoewata.

Kort vóór het drukken van dit verslag hebben wij bericht ontvangen van de aanboring van een nieuwe en belangrijke diepe olielaag op dit eiland. De betrokken put leverde op een diepte van 1132 M. in 4 dagen 286 K.G. ton paraffine-houdende olie.

In verband met de vermeerdering onzer ruwe olie-productie in Palembang en de nog te verwachten productie-toeneming der Zuid-Palembang-terreinen, moest tot vergrooting der pijpleidingcapaciteit in dat gewest overgegaan worden.

Medio verslagjaar werd op Serang Djaja, deel uitmakende van het in Noord-Sumatra gelegen terrein der mijnconcessie Aroebaai, in de eerste exploratieboring op een diepte van 1300 M. een olie- en gaslaag aangeboord. Deze put produceert thans nog circa 190 kub. M. olie en 150.000 kub. M. gas per etmaal.

N. I. A. M. — Evenals in 1925 nam de ruwe olie-productie in 1926 toe. Gemiddeld werden in de maanden Januari, Februari en Maart 1927 per dag geproduceerd resp. 99, 100 en 121 K.G. ton olie.

De productiestijging was deels een gevolg van het aanboren van olie op het terrein Badjoebang omstreeks medio Maart 1927.

De exploratie-werkzaamheden der Djambi-terreinen werden ook in 1926 krachtig voortgezet.

Serawak. — Met het doel de benzine-winning uit gas intensiever uit te voeren zal in Serawak een „Charcoal plant" met een capaciteit van 5.500.000 kub. voet per etmaal worden opgesteld.

Roemenië. — Slechts enkele nieuwe exploratie-vergunningen werden hier verkregen.

Tot de verhoogde productie heeft vooral Ochiuri bijgedragen.

In den algemeenen toestand valt nog geenerlei verbetering te constateeren.

Men is in Roemenië bezig, de kip die gouden eieren legt, te slachten. Over 1926 betaalde de Astra Romana aan belastingen ruim 195.000.000 Lei. Aan dividend betaalde zij 44.280.000 Lei. Dergelijke cijfers behoeven geen verderen commentaar.

De tarieven voor het vervoer van olieproducten en materialen per spoor en pijpleiding, in goud uitgedrukt, zijn ongeveer vier maal zoo hoog als vóór den oorlog.

Alsof dit alles nog niet genoeg was, zijn er nieuwe wetten gemaakt, waardoor de belastingen voor 1927 nog hooger zullen zijn dan die van 1926.

De Roemeensche regeering is van plan nog verder te gaan met het straffen van die maatschappijen, die de onredelijke eischen van de nieuwe Mijnwet met betrekking tot nationalisatie niet kunnen aanvaarden.

Verder is de toekomstige politiek er blijkbaar op gericht om de bevoegdheid tot bereiden en transporteeren van olieproducten ook slechts te verleenen aan z.g. genationaliseerde maatschappijen, en het recht om zulke producten in Roemenië te verkoopen als monopolie te geven aan een organisatie welke alleen deze bevoorrechte maatschappijen omvat.

Vereenigde Staten van Noord-Amerika. — Dank zij den intensieven arbeid is de totale productie over 1926 weder toegenomen. De exploratie-werkzaamheden leidden tot de ontdekking van een nieuw olieveld in Californië en één in Kansas.

Voor de leiding en de raffinaderij nabij Chicago is uitgegeven cira $ 9.088.000. In Californië werd van het Ventura-veld naar de raffinaderij te Wilmington een pijpleiding voor het transport van casinghead gasolie gebouwd.

Door de verbeteringen en aanvullingen der raffinaderijen bleven de betrokken maatschappijen volkomen in staat producten af te leveren, welke aan de hoogste markteischen voldoen. De bouw van een nieuwe raffinaderij te Dominguez (Zuid-Californië) werd te hand genomen. Ook de Roxana Petroleum Corp breidde haar eigen verkoops-organisatie belangrijk uit, waartoe o.m. enkele reeds bestaande distributie-maatschappijen werden overgenomen.

De bovenvermelde maatregelen hebben niet nagelaten een gunstigen invloed uit te oefenen op de financieele uitkomsten in de Vereenigde Staten verkregen in 1926.

Mexico. — La Corona. Voornamelijk ten gevolge van de moeilijkheden met betrekking tot de petroleumwetgeving kon aan ontginning van nieuwe terreinen niet gedacht worden.

De uitgebreide exploratie-werkzaamheden van de Unida in Noord-Oost Mexico hebben niet het verwachte resultaat opgeleverd; intusschen worden de werkzaamheden voortgezet, doch op belangrijk verminderde schaal.

De exploratie-arbeid in Zuid-Oost Mexico, eveneens voor gezamenlijke rekening met de Aguila, geeft hoop op de toekomst. De Coronaraffinaderij bleef nog gesloten.

Mexican Eagle. — Ook voor deze maatschappij drukten de moeilijkheden.

Curaçao. — De ruwe olie, in Venezuela gewonnen, werd geregeld naar Curaçao getransporteerd; verwerkings-, vervoer- en opslag-capaciteit werd verder vergroot.

Gedurende het verslagjaar werd een begin gemaakt met den bouw van een verschepingsstation met opslagtanks te Caracas Baai, bijna 16 K.M. van Willemstad, teneinde het zeer drukke en steeds toenemende scheepsverkeer in het Schottegat en de St. Anna Baai eenigszins te verlichten.

In dit verband mag niet worden verzwegen, dat het toenemende havenverkeer te Curaçao het dringend noodzakelijk maakt, den ingang van de St. Anna Baai te verbreeden. De hoop wordt hierbij uitgesproken, dat dit werk spoedig door de regeering ter hand zal worden genomen.

Venezuela. (The Caribean Pretroleum Company.) — In de diepere lagen van het Mene Grande veld werd een ruwe olie aangeboord van een lager soortelijk gewicht dan de in de bovenlagen aangetroffene.

The Venezuelan Oil Concessions Ltd. — De productie-stijging was grootendeels het gevolg van een intensiever boorcampagne in La Rosa, waar het productieterrein belangrijk werd uitgebreid.

Olie werd ook aangeboord in Lagunillas, ten Zuiden van La Rosa gelegen: dit veld belooft een belangrijke producent te worden. De productie van de terreinen in het Maracaibo district bleef ongeveer constant. De exploratieboring te Sibucara werd verlaten.

In verband met de groote stijging in de ruwe olie-productie werden de verpompings- en afscheep-installaties uitgebreid.

Argentinië. Het gelukte het bestaan van olie en gas in verschillende terreinen nabij K.M. 27 van den spoorweg naar Sarmiento aan te toonen; de resultaten echter der 50 K.M. meer Zuidelijk gelegen exploraties waren nihil, zoodat besloten werd de daar gelegen concessies terug te geven.

Voorzieningsfonds verbonden Petroleum Mijen.

Op 31 December 1926 waren ongeveer 21.200 personen lid van dit fonds.

De stortingen der leden bedroegen in 1926 de f 8.700.000.—, die welke door de maatschappijen geschiedden ca. f 19.200.000.—

Na bijschrijving van de rente en onder aftrek, van de terugbetalingen bedroegen de middelen van het fonds op het einde van het jaar rond f 166.000.000.—, welk bedrag, zooals bekend, afzonderlijk is belegd en eveneens afzonderlijk wordt geadministreerd.

Dit resultaat is in hooge mate bevredigend te achten, zoowel voor de employé's als voor de betrokken maatschappijen.

De Jaarcijfers.

De balans op ulto December luidt als volgt:

Activa.

Onuitgeg. Aand.	f	157.897.000	(v. j. 162.791.000)
Aand. Bat. Petr. Mij. nom. f 180.000.000) Aand. Anglo-Saxon £ 14.000.000) Aand. Asiatic Petr. nom. £ 2.100.000) en deelneming in andere Mijen.	f	419.442.506	(v. j. 363.770.792)
Kas en Kassiers	f	96.634.752	(v. j. 142.845.606)
Debiteuren	f	87.324.579	(v. j. 73.451.919)
Interim-dividend Prior aand.	f	641.250	(onv.)
	f	761.940.088	(v. j. 743.500.568)

Passiva.

Kapitaal	f	570.000.000	(onv.)
Preferente aand.	f	1.500 000	(onv.)
Prioriteits-aand.	f	28.500.000	(onv.)
Onopgevraagde dividenden	f	2.383.179	(v. j. 702.814)
Do. Prioriteits-aand.	f	116.253	(v. j. 62.014)
Crediteuren	f	846.717	(v. j. 1.990.123)
Onverd. Divid.	f	268.396	(v. j. 1.969.751)
Reserve art. 4	f	56.729.596	(v. j. 44.275.670)
Winst	f	101.595.945	(v. j. 94 500.194)
	f	761.940.088	(v. j. 743.500.568)

De winst- en verliesrekening toont het volgende beeld.

Verlies.

Fransche belasting op Prior-aand.	f	63.587	(v. j. 54.707)
Administratie- en andere kosten	f	310.763	(v. j. 371.104)
Reserve voor divid. belasting	f	550.000	(v. j. 800.000)
Contractueele verplichtingen	f	210.558	(v. j. 176.421)
Winst	f	101.595.945	(v. j. 94.500.194)
	f	102.730.854	(v. j. 95.902.227)

Winst.

Dividenden op aand. in diverse Mijen.	f	97.694.687	(v. j. 88.480.037)
Interest en koersverschillen	f	5.024.963	(v. j. 7.416.292)
Verjaarde divid.	f	11.203	(v. j. 5.898)
	f	102.730.854	v. j. 95.902.227)

Toelichting.

De onuitgegeven aandeelen verminderden in 1926 met f 4.894.000 voor ons deel in uitbreiding in Venezolaansche belangen.

Een belangrijk gedeelte van ons bezit bestaat uit aandeelen van maatschappijen, opgericht in landen, waarvan de valuta sterk gedeprecieerd is. In onze balans werd tot op heden steeds het in 1914 aangenomen systeem gevolgd, om alle aandeelen nominaal en á pari op te nemen en het verschil tusschen pariwaarde en boekwaarde in mindering te brengen. Het gevolg is geweest, dat zoowel het bedrag, waarvoor onze aandeelen in de balans voorkwamen, als het gereserveerd verschil, vooral in de latere jaren onevenredig hoog zijn geworden en derhalve het bedrag van onze aandeelen in andere maatschappijen geen juist beeld meer geeft.

Wij hebben thans dit systeem prijsgegeven; ons aandeelenbezit staat wederom in de balans voor den kostprijs.

Ons aandeelenbezit nam in het verslagjaar weder belangrijk toe, o.a. door eene deelname groot f 4.500.000 in eene emissie der Anglo-Saxon Petroleum Company en door deelname in verschillende kleinere emissies.

De reserve volgens art. 4 der statuten werd vermeerderd met het agio der uitgiften van f 4.894.000 aandeelen f 12.453.926.

Het saldo-winst bedraagt f 101.595.945.
Preferente aandeelen 4 pct. f 60.000.
Prioriteit aandeelen 4½ pct. f 1.282.500.
Gewone aandeelen 6 pct. f 24.726.180.
Blijft f 75.527.265.

Gewone aandeelen ontvangen hiervan 93 pct. f 70.240.356, 6 pct. van f 412.103.000 is f 24.726.180. Onverdeeld saldo Ao. Po. f 268.396. Commissarissen: 4 pct. van f 75.527.265 (f 3.021.090. Aan commissarissen f 232.500 wordt f 2.788.590.

Dividend 23½ pct. eisch f 96.844.205. Onverdeeld saldo f 1.179.318.

Op bovenstaand dividend van 23½ pct. werd op 5 Januari 1927 een interim-dividend van 10 pct. betaalbaar gesteld.

Dankbetuiging.

Bij dezen betuigen wij onzen welgemeenden dank aan allen, die hun belangstelling toonden, bij het overlijden van onze beminde Medezuster

Soeur Maria Conrada

Soeur Supérieure en

Zusters van het

St. Martinusgesticht.

Koloniale Raad.

Zitting Maandag 11 Juli 1927.

De Onder-Voorzitter, de Heer C. S. Gorsira, J. P. Ez. zegt:

M. d. V.

Het is u niet onbekend, dat het Hare Majesteit, onze Geëerbiedigde Koningin, behaagd heeft, mij op voordracht van Z. E. den Gouverneur te benoemen tot lid van den Raad van Bestuur. Te gelegener tijd en plaats zal ik voor de hooge onderscheiding mijn dank betuigen aan Hare Majesteit, Regeering en Bestuur.

Ik kan niet nalaten te zeggen, dat, toen mij het voorstel werd gedaan om deel uit te maken van het, volgens protocol, hoogerstaand college, een gevoel van weemoed mij overviel bij de gedachte, dat mijne benoeming als lid van den Raad van Bestuur als gevolg hebben moest mijne afscheiding van dit college, waar èn als lid èn als leider der vergaderingen mijne afwijkingen van sleur door allen welwillend zijn opgenomen en ik met allen de meest aangename samenwerking heb gehad. Ik neem bij mijn afscheid slechts de beste herinneringen mee; ik zal altijd met genoegen terugdenken aan onzen arbeid in dezen Raad.

Waar mijne ijdelheid gezegevierd heeft over hetgeen zoovelen uwer mij als mijn plicht hebben voorgehouden, namelijk aanblijven in dezen Raad, om van uit dit front samen te gaan met u in uw streven om in dezen tijd van overgang de belangen der Kolonie te behartigen, moet ik hier aan u de verzekering geven, dat ik in mijn nieuwen werkkring steeds voor oogen houden zal de wijze wenken door u allen in den boezem van dit college gegeven voor het richtig bestuur der Kolonie en dat ik niet zal nalaten die te berde te brengen, wanneer zich de gelegenheid voordoet.

Ik hoop en vertrouw, M. d. V., dat gij allen nog lang uwe beste krachten zult kunnen wijden aan de dikwijls niet makkelijke taak, die gij in dezen Raad hebt te vervullen; ik neem met mij de overtuiging mede, dat de belangen der Kolonie niet aan betere handen kunnen zijn toevertrouwd dan aan u.

Ik beschouw, M. d. V. thans mijn loopbaan als lid van den Kol. Raad als afgeloopen en zal dezen avond liever niet aan debat en stemming deelnemen.

Hierop zegt de Voorzitter, de Heer E. S. Lansberg:

Namens den Raad wensch ik u geluk met de u te beurt gevallen onderscheiding, uwe benoeming tot lid van den Raad van Bestuur.

Met leedwezen zien wij u weggaan van dit college, waarin u jaren lang zitting hebt gehad en groote werkzaamheid hebt ontplooid. De Raad houdt er zich van overtuigd dat u ook in uwen nieuwen werkkring dezelfde voortvarendheid zult blijven betrachten in het belang der bevolking.

Steeds zal de Raad met genoegen terugdenken aan den tijd, dat hij u onder zijn leden heeft mogen tellen. Alhoewel in verschillende colleges zitting hebbende zullen wij toch aan hetzelfde doel blijven arbeiden, den vooruitgang van dit gebiedsdeel. En wat mij en de verdere leden van den Raad aangaat, wij bevelen ons gaarne in uwe verdere vriendschap.

De Voorzitter leest nu het volgende in de afdeelingen ontworpen en aan den waarn. Gouverneur gericht schrijven voor, dat zonder hoofdelijke stemming wordt goedgekeurd en vastgesteld.

De ontvangst erkennende van uwer Excellentie's depêche van den 28n Juni 1927 No. 1529 heeft de Koloniale Raad de eer U het volgende te berichten.

Met instemming heeft de Raad waargenomen, dat het tijdelijk Bestuur reeds terstond na zijn optreden volle aandacht geschonken heeft aan de verschillende in de missive behandelde onderwerpen.

Voor de betrachte voortvarendheid, welke Curaçao niet anders dan ten goede kan komen, wil de Raad gaarne een woord van lof tot uwe Excellentie richten.

In zake overschrijding van begrootingskosten heeft de Raad reeds meermalen het door hem ingenomen standpunt doen kennen. Tengevolge van de bijzondere omstandigheden van het onderhavige geval ziet de Raad zich echter noodgedwongen verplicht een uitzondering toe te laten op den constitutioneelen regel, dien hij anders onverzwakt zou wenschen te handhaven, onder uitdrukkelijke vermelding dat hierdoor geen antecedent mag worden gevormd. Een suppletoire begrooting ware hier de juist aangegeven weg geweest; doch de urgentie der te nemen maatregelen, de aangevangen werkzaamheden, het stopzetten van noodzakelijke herstellingen laten den Raad geen keuze. Veeleer zou de Raad op bespoediging en beëindiging der verschillende voorzieningen moeten aandringen, om dit eiland binnen zoo kort mogelijken tijd een ander aanzien te schenken en het deprimeerende weg te nemen dat de aanblik van de Handelskade, van de meeste straten, wegen en pleinen, in de laatste jaren bij ingezetenen en vreemdelingen veroorzaakte, hetgeen ook in verband met den stand van zaken op ander gebied, tot gegronde critiek aanleiding heeft gegeven en nog geeft.

Wordt 's Raads goedkeuring gevraagd op een oogenblik, waarop er geen tijd beschikbaar is voor een suppletoire begrooting, zulks wordt te meer betreurd, omdat het reeds bij de behandeling van de begrooting voor 1928 zoo niet eerder bekend, althans te voorzien moest zijn geweest, dat toestanden zouden intreden, als in depêche van het tijdelijk Bestuur uiteengezet, toestanden, die in sommige opzichten wel aan een desolaten boedel doen denken.

De Raad vertrouwt dat door het met kracht voortwerken aan de verbetering van straten en wegen, het zal gelukken al de in meergemelde missive genoemde teren het einde van 1927 in toonbaren staat te brengen, en alsdan de verschillende andere, die eveneens dringend om reparatie roepen te bedenken.

Alhoewel het in het bovenstaande ter toelichting van 's Raads zienswijze naar voren gebrachte, evenmin als hetgeen hierna omtrent de Handelskade volgt, het tijdelijk Bestuur raakt, kan de Raad bij het toestaan van gelden voor de verdere voltooiing, niet verhelen, dat een gevoel van onvoldaanheid zich van dit college heeft meester gemaakt, toen het van den betrekkelijken post van f 400.000.— kennis nam.

Bij de behandeling van het voorstel betreffende de Handelskade en het Waaigat is van Bestuurswege niet aangekondigd dat een tweede aanvraag den Raad zou bereiken en wel voor zulk een beduidend bedrag.

Meenende volledig te zijn ingelicht, nam dit college het ontwerp aan, en moet nu tijdens de werkzaamheden vernemen dat er nog andere, — en hooge — uitgaven daarmede gemoeid zijn, dan uit vroeger gedane mededeelingen bleek. Of dit in onnauwkeurige berekeningen dan wel in gebrek aan mededeelzaamheid zijn grond vindt, iets dergelijks moest ten eenenmale uitgesloten zijn. Het doet den Raad leed dit onderwerp in een aan het tijdelijk Bestuur gericht schrijven te moeten aanroeren, doch het is den Raad niet mogelijk de gevoelens die bij dit college opkomen, het zwijgen op te leggen, en zulks te minder daar uit het onbesproken blijven ongewenschte gevolgtrekkingen zouden kunnen worden gemaakt.

In verband met een latere mondelinge mededeeling vat de Raad de alinea omtrent den duurtebijslag zoodanig op, dat slechts aan ambtenaren op de eilanden Curaçao en Aruba een nadere duurtebijslag boven den thans door hen genotene zal worden toegekend, waarbij tevens onderscheid zal worden gemaakt tusschen gehuwden en ongehuwden, terwijl aan de daarvoor onder hen in aanmerking komenden een kinderbijslag zal worden uitgekeerd.

Voor zoover noodig zou de Raad willen wijzen op de wenschelijkheid van een toeslag aan gepensioneerden, aan hun weduwen en wezen op de eilanden Curaçao en Aruba.

De Raad moet er ook de aandacht op vestigen dat de straatreiniging op meerdere plaatsen veel te wenschen overlaat.

De gedachte maatregelen om het politiekorps eenigszins op peil te brengen en tegemoet te komen aan de noodzakelijke eischen, voor verbetering van politietoezicht, n. l. uitbreiding, hoogere bezoldiging en het plaatsen van een post op Rooi Canarie, juicht de Raad toe, overtuigd dat de daardoor veroorzaakte uitgaven, welke trouwens geheel in den geest van den Raad zijn, veel nut voor de ingezetenen en het politiekorps zullen afwerpen. Op 's Raads steun en medewerking daartoe kan het Bestuur rekenen.

Na het vorenstaande heeft de Koloniale Raad de eer Uwe Excellentie in antwoord op de meeraangehaalde depêche mede te deelen, dat de Raad zich kan vereenigen met de daarin vermelde voorzieningen en er bij dezen zijne goedkeuring aan hecht.

De Curaçaosche Begrooting voor 1927 in de Eerste Kamer.

De verslaggever van „*De Tijd*", schrijft d. d. 23 Juni het volgende omtrent de behandeling der Curaçaosche begrooting voor 1927 in de Eerste Kamer:

Bij het ontwerp „Begrooting van Curaçao voor 1927" spreekt de heer De Jong (R. K.) over de belangrijkheid van de havenbeweging. Het openbare onderwijs gaat ten zeerste achteruit, omdat de salarissen, die worden aangeboden absoluut niet voldoende zijn.

De gelijkstelling tusschen openbaar en bijzonder onderwijs laat nog maar altijd op zich wachten. De klacht, de eeuwige, van den heer Van Vuuren in de Tweede Kamer.

Deze senator uit verschillende klachten op dit gebied. De kosten voor een leerling van de openbare school zijn gemiddeld driemaal hooger dan die voor een leerling van het bijzonder onderwijs. Het bijzonder onderwijs is nog altijd als een kind, dat geen passende kleeren draagt, kleeren, waaruit het uitgegroeid is. De financieele toestand is dusdanig, dat er meer dan tot nu toe aan het onderwijs kan worden gespendeerd.

Ook de heer Anema (A. R.) bepleitte de eindelijke behandeling van openbaar en bijzonder onderwijs op den voet van gelijkheid. Volgens dezen spreker is de financieele gelijkstelling een gebiedend voorschrift der Wet. Er is alleen te praten met den Minister, als er werkelijk geen middelen beschikbaar zouden zijn. Want: „ad impossibilia nemo tenetur,"

De Minister van Koloniën betwist, dat de financiën van Curaçao zoo geweldig schitterend zijn. Het groote scheepvaartverkeer zal in de toekomst aan het moederland hooge eischen stellen. Er moeten vele nieuwe bedrijven ontstaan. Te groot optimisme in de financiën is verkeerd.

Het motief, dat er nog niet geld genoeg is voor de gelijkstelling in het onderwijs, is niet afdoende. De Minister acht zich verplicht, die gelijkstelling door te voeren.

Klachten in Curaçao zijn er niet.

De gouverneur van Curaçao, de heer Brantjes, is in Holland aangekomen en heeft den minister de verbijsterende verklaring gegeven („ipsis verbis", zeide de minister uitdrukkelijk), dat de betrokken kringen in Curaçao geen prijs stellen op de gelijkstelling. Zeventig vraagteekens! De minister verklaarde, dat hij de gronden van den gouverneur nog niet had kunnen doorgronden.

Wij ook niet! (*)

De heer Anema verklaarde met recht, dat het absoluut er niet op aankomt, of men de gelijkstelling wil aanvaarden of niet. De wet schrijft haar voor en daarmede basta!

De heer De Jong was zeer teleurgesteld over het antwoord van den minister. De gelijkstelling is gebiedend voorgeschreven. Minister Koningsberger is op dit gebied altijd een beetje waterig. De meening van den gouverneur komt er niet op aan. De wet schrift gebiedend de gelijkstelling voor en daarmede basta.

De minister verklaarde nog eens zijn bereidwilligheid, om aan de gelijkstelling mede te werken. Maar er zijn nog haken en oogen en daarom wilde hij absoluut eerst met den gouverneur onderhandelen.

Nog waren de heeren Anema en De Jong niet tevreden.

Met recht.

Het ging om het beginsel.

Mag de gelijkstelling van het onderwijs afhangen van de geldmiddelen?

Neen — zeggen zij.

De Minister doet nog een concessie.

Hij zal de zaak nog eens bestudeeren.

Men ziet: de bewindsman is stijfhoofdig.

De begrooting werd zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

* * *

Naar aanleiding van hetgeen de minister in de Eerste Kamer heeft medegedeeld, omtrent een uitlating van den Gouverneur, in zake de financieele gelijkstelling, schrijft „*De Residentiebode*" d.d. 23 Juni het volgende:

Een verrassende mededeeling.

Zoo kwalificeerde in ons blad van gisteren onze Kameroverzichtschrijver de mededeeling van den Minister van Koloniën gistermiddag in de Eerste Kamer gedaan, dat de hier te lande vertoevende Gouverneur van Curaçao, Mr. Brantjes, zou hebben verklaard, dat in de kolonie Curaçao de kringen, geïnteresseerd bij het bijzonder onderwijs, geen prijs stellen op de financieele gelijkstelling.

Inderdaad, deze mededeeling is niet alleen verrassend, maar ook volslagen onbegrijpelijk.

Maar dit laatste dan in dien zin, wat betreft de mededeeling van den in patria vertoevenden Gouverneur, die, als hij 't zoo gezegd heeft, blijkbaar absoluut niet op de hoogte is van de wenschen en nooden in zijn gebied, en een mededeeling doet aan den Minister, die niet anders dan als volslagen onjuist kan worden gekwalificeerd.

Het is immers bekend, hoe uit belanghebbende kringen van het bijzonder onderwijs reeds jaren hier gewezen is op de onbillijkheid in de onderwijsvergoeding in Curaçao en krachtig werd aangedrongen op de financieele gelijkstelling.

En het is ons zelfs bekend, hoe nog gelijktijdig met de aankomst hier te lande van den Gouverneur uit deze kolonie een schrijven werd ontvangen ter bevoegde plaatse, waarin nogmaals op de dringende noodzakelijkheid werd gewezen, dat de reeds lang toegezegde onderwijsgelijkstelling nu eindelijk eens in Curaçao werd doorgevoerd.

Het is alsof men in de kringen van het bijzonder onderwijs in Curaçao als 't ware heeft gevoeld, welk gevaar voor het onderwijs dreigde bij dit verlof van den Gouverneur en vandaar deze zeker eigenaardige coincidentie van feiten, zoodat deze mededeeling van den Gouverneur onmiddelijk kan worden gelogenstraft, hetgeen dan ook zeker niet zal worden nagelaten.

Maar dit vreemde optreden van den Gouverneur wijst ook nog op iets anders, wat in deze katholieke kolonie al lang is gevoeld en waaronder men al veel te lang zucht: het onzekere zwakke beleid van dezen Gouverneur.

Wat de Minister van Koloniën in de Tweede Kamer 11 Mei, pag. 199 van de Handelingen meedeelde, dat in méér dan één opzicht meer voortvarendheid bij den Gouverneur gewenscht was, heeft deze katholieke kolonie reeds veel te lang gevoeld.

Juist in een periode van een belangrijken economischen opbloei, welke een keerpunt kan worden voor deze kolonie, voelt men daar het remmend en verlammend zwak beleid van dezen Gouverneur.

En nog maar zelden heeft ook het katholieke leven in deze kolonie zoo weinig medewerking van het bestuur ondervonden als van dezen katholieken Gouverneur.

Blijkbaar is hij erg bang, ook maar in iets beschuldigd te worden van partijdigheid en uit vrees daarvoor meent hij als katholiek zoo afwijzend mogelijk te moeten staan in alles wat de katholieken interesseert.

Het is een beleid van angst en vrees, zoo werd ons kort geleden nog van uit de kolonie geschreven, waarbij elke wilskracht om te doen wat noodig en rechtvaardig is, ontbreekt.

Zoo bleef b.v. deze Gouverneur zich verzetten tegen een verhooging van het inkomen der katholieke geestelijkheid, in verband met de wijziging der tijdsomstandigheden, niettegenstaande de niet-katholieke meerderheid in den Kolonialen Raad zich daarvoor had uitgesproken.

Zoo heeft deze Gouverneur zich ook altijd verzet tegen het inwilligen van de rechten van het katholiek onderwijs en zoo gaat hij ook nu weer naar den Minister om te verklaren, dat op de financieele gelijkstelling in Curaçao geen prijs wordt gesteld, waarvan hij weten kon, of moest, dat deze voorstelling volslagen onjuist is.

Wat de Gouverneur met deze politiek beoogt, bij welke groepen hij door deze anti-katholieke houding steun denkt te verkrijgen in ons niet bekend.

Wij weten alleen, dat van het optreden van dezen Gouverneur af, het aantal klachten in Curaçao legio is, niet alleen bij de katholieke bevolking, maar ook bij anderen en niet het minst bij den Kolonialen Raad.

En dat van een vruchtdragende samenwerking tusschen Gouverneur en bevolking bijna geen sprake meer kan zijn.

Men heeft in de kolonie nog de stille hoop gehad, dat na het openlijk desavoueeren van dezen Gouverneur door den Minister in de Tweede Kamer, Dh. Brantjes daaruit de consequenties had getrokken en zijn ontslag bij H. M. de Koningin had ingediend.

In de „Amigoe" lezen wij intusschen, dat Zijn Excellentie dit niet zal doen, maar voornemens is op zijn post in Curaçao terug te keeren.

De nog al ongewone uitnoodiging van den Minister zou dus geen effect bereikt hebben.

Nog eens: voor de kolonie en voor de katholieke bevolking in het bijzonder zou het in hooge mate te betreuren zijn als de Gouverneur terugkeert en in den ouden sleur voortregeert....

———

(*) En wij al evenmin.

Van de redelijkheid der gelijkstelling zal de Gouverneur toch wel zoo goed als wij overtuigd zijn.

Dat men er steeds op uit is, het onderwijs te verbeteren en hooger op te voeren, weet hij ook.

Dat dit zonder vermeerdering van uitgaven niet mogelijk is, is voor niemand een geheim.

Dat men dus in de betrokken kringen op Curaçao geen prijs zou stellen op de gelijkstelling ? ? ?

Begrijpen doen wij deze verklaring niet, te minder, omdat wij uit allerzekerste bron weten, dat Mgr. Vuylsteke, ter voorlichting van Z.E. den Minister in een officieel schrijven aan den Gouverneur omstandig al zijn wenschen omtrent verdere doorvoering van de financieele gelijkstelling heeft kenbaar gemaakt.

(Red. Amigoe di Curaçao.)

BERICHTEN

Directeur O. W.

Verleden week Vrijdag is per duitsche boot van Trinidad gearriveerd de Heer Ir. I. Th. VAN ROSSE, de nieuwe Directeur van Openbare Werken.

De heer van Rosse vindt hier werk in overvloed, — verschillende groote werken, vooral in verband met de verbetering onzer haven, met welker bestudeering en uitvoering op zijn komst gewacht is, en die bij hem als oud-Directeur van de haven van Soerabaya zeker in goede handen zijn; — plenty gelegenheid om hier al zijn activiteit te ontplooien. Van harte welkom!

Maandag l.l. is de heer VAN ROSSE, in gezelschap van den heer R. J. BEAUJON JR. naar Aruba vertrokken, — naar men zegt, in verband met de verbetering van de Paardenbaai.

Per S. S. *Crijnssen* arriveerde hier Woensdag de heer DE HOOP, technisch ambtenaar bij O. W., en familie. Welkom.

S. S. Kyphissia.

Na Vrijdag en Zaterdag met alle kracht gewerkt te hebben, is het eindelijk Zaterdag tegen den avond aan het bergingschip „*Willet*" gelukt het duitsche stoomschip „*Kyphissia*" vlot te krijgen.

Op eigen kracht kwam het de haven binnen, begroet door de in de haven liggende stoomschepen.

Onze gelukwenschen aan de kranige bemanning van de „*Willet*" en aan de maatschappij, met deze gelukkige redding.

Diefstal.

Zondag vroeg in den morgen, toen de heer M. M. op de Klip van de *Red D Line* kwam, bemerkte hij dat de deur van het kantoor van den heer JOHAN PIETERS geforceerd was. Het hangslot, dat den ijzeren staaf waarmede de deur versterkt was, hield, was afgezaagd, terwijl het slot van de deur zelf was uitgezaagd. De zaag vond men ter plaatse. Onmiddelijk werd de heer J. P. en de politie gewaarschuwd. Toen dezen de deur openden, bleek dat de dief (of dieven) zich met behulp van een kopbeitel toegang had weten te verschaffen tot het kantoor. Daar vond men den brandkast geopend, blijkbaar zonder geweld, zoodat men veronderstelt, dat de dief gebruik heeft gemaakt van een valschen sleutel. Juist daags te voren had de heer Pieters daarin ruim f 3000. aan bankbiljetten en ruim f 1000 aan zilvergeld gedeponeerd, om de werkheden, die Zondag met het S. S. *Maracaibo*" zouden arriveeren, uit te betalen. Slechts f 350 vond men nog aanwezig, zoodat de dief zich met ± f 4050 uit de voeten gemaakt heeft. Uit de omstandigheden van dezen diefstal blijkt, dat de dief iemand was, die reeds meer dit trafiek onder handen heeft gehad. De politie is druk doende den dader of de daders op te sporen. Tot op heden heeft men nog geen spoor ervan kunnen ontdekken.

Andere diefstal.

Op Scharloo gebeurde het dat een venezolaan een winkeltje binnen trad en om een pakje cigaretten vroeg. Terwijl de eigenares zich omkeerde om de cigaretten te krijgen, maakte de bezoeker zich meester van een doosje met geld, ter waarde van f 94.— dat op de toonbank lag, en wist het behendig tusschen zijn broekband te doen verdwijnen. De vrouw, het geld missende, greep den man vast, en riep om hulp. Ofschoon de dief haar met een mes bedreigde, ging zij door met roepen en zoo gelukte het den dief meester te worden, bij wien men bij onderzoek het vermiste geld vond.

✠ Dr. Kolonel Eduardo Espinosa Guzman.

Maandag overleed alhier, na een kortstondige ziekte en na van de laatste H. H. Sacramenten voorzien te zijn, de Heer Dr. EDUARDO ESPINOSA GUZMAN, in leven Consul van Columbië.

Op de begraafplaats voerden het woord de Deken van het Corps Consulaire, de heer B. J. Delvalle, Consul van Denemarken, de heer L. Cubillos Achurra, Consul van Chili, als vertegenwoordiger van de Consuls van Latijnsch Amerika; en de heer M. Tello, kanselier van het Consulaat van Columbië alhier, in naam van zijn landgenooten.

Onze oprechte deelneming aan de geachte Mevr. Weduwe en kinderen.

Circus Dunbar Schweyer.

Curaçao verheugt zich in de tegenwoordigheid van het groote circus *Dunbar Schweyer*, dat over 60 artisten en 80 beesten beschikt.

Naar wij vernemen, is dit circus een van de beste, die Curaçao ooit bezocht hebben.

Gepromoveerd.

Aan de Universiteit te Amsterdam is gepromoveerd tot doctor in de rechten, de jongeheer NICOLAAS DEBROT, zoon van de Heer J. J. DEBROT.

Onze hartelijke gelukwenschen aan den nieuwen doctor, en aan zijn geachte Familie.

De gummistok.

Eindelijk is de ouderwetsche sabel van onze politie vervangen door een gummistok, die heel wat makkelijker te hanteeren is en in de praktijk meer afdoend.

Goede reis.

Per S. S. *Simon Bolivar* is naar Nederland vertrokken de heer A. G. STATIUS MULLER, oud-voorzitter van den Kolonialen Raad, die zooals bekend, op verzoek en in opdracht van den Raad, dezes standpunt in zake reorganisatie der politie mondeling tegenover Z. E. den Minister van Koloniën zal uiteen zetten en verdedigen.

Wij wenschen den heer STATIUS MULLER een goede reis en hopen dat zijn bemoeiingen en bemiddeling een gunstig resultaat voor de Kolonie mogen hebben.

De Arnhemsche Tentoonstelling.

Het K. W. schrijft:

Na de mededeeling in ons vorig nummer, dat de heeren Brantjes en Helfrich voor een plaats in het eerecomité hebben bedankt, moeten wij onze verontschuldiging aanbieden aan het bestuur onzer afdeeling te Arnhem, dat wij bij onze klacht met die mogelijkheid geen rekening gehouden hebben en de fout gezocht hebben, waar zij niet lag. Wij doen dit hierbij, doch onze teleurstelling is na de gedane mededeeling te grooter, daar nu de fout onherstelbaar is. O. i. hebben menschen, die een openbare betrekking bekleeden openbare plichten te vervullen, die wel eens met hun persoonlijke inzichten niet zullen strooken. Nu is het eerecomité Curaçaoloos en wij vreezen, dat dit geen goeden indruk ginds maken zal, wat aan de medewerking van daar afbreuk doen kan.

Een Nederlandsche Redder.

Eenigen tijd geleden, zoo schrijft ons een landgenoot, die uit Curaçao is teruggekeerd, lag in de haven van Willemstad de Engelsche kruiser „Cairo", toen het stoomschip „Amor" van de K. N. S. M., gevoerd door kapitein J. A. Berkhout, de haven binnenliep. Deze koopvaardij-kapitein heeft persoonlijk een zeer werkdadig aandeel genomen in de redding van de schipbreukelingen van de bij het begin van den oorlog tot zinken gebrachte Engelsche oorlogschepen „Cressy", „Aboukir" en „Hogue".

Hoe men op het Engelsche oorlogsschip de wetenschap had, dat kapitein B. gezagvoerder van de „Amor" was, is onbekend, maar zeer spoedig ontving hij een uitnoodiging om den volgenden dag te komen lunchen.

Aan boord werd hij met militaire eer ontvangen. De bemanning stond met geschouderd geweer in twee rijen aan den valreep geschaard, terwijl het scheepsmuziekcorps de volksliederen speelde.

Na het einde van het bezoek werd den kapitein op dezelfde wijze uitgeleide gedaan.

(*Algemeen Handelsblad.*)

Onze Politie.

Reeds heeft ons interimair Bestuur verschillende goede maatregelen genomen, zoowel voor de regeling van het verkeer, als voor de veiligheid der burgers en de handhaving der orde. De nieuwe regeling van het auto-verkeer op het Brionplein vindt algemeene goedkeuring. Ook aan de wanordelijkheden, die geregeld op Rooi Canarie, tusschen de vreemde Isla-arbeiders plaats hadden, is men druk bezig een einde te maken.

In afwachting van de voltooiing van de politiepost aldaar, is er sinds 1 Juli een speciale wacht voor Rooi Canarie en omstreken voorloopig gestationeerd op Cas Chikito. Van daaruit trekken zij te paard de streek rond, en naar wij vernemen, met 't beste succes. Reeds verschillende wapenen zijn in beslag genomen, en wanordelijkheden zijn er sinds het nemen van dezen maatregel, die door alle rustige bewoners dier streek ten zeerste wordt toegejuicht, niet meer voorgekomen.

Consul van België.

De heer C. H. Jonckheer Wnz, is benoemd tot Consul van België.

Officieele Berichten.

Johan Tromp is benoemd tot tijdelijk telegrambesteller bij den post voor draadlooze telegrafie op Aruba.

De heer H. L. Chateau, geneesheer in Suriname, is tijdelijk benoemd tot gouvernements-geneeskundige in Curaçao met voorloopige standplaats St. Eustatius.

Aan den tijdelijk agent van politie 2de klasse alhier L. J. Anthony is, op zijn verzoek, eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

De tijdelijk schrijver op Saba Th. V. Hassell en die op Aruba Eric Arends zijn definitief als zoodanig benoemd.

De heer Ir. I. Th. van Rosse, c. i., oud Directeur van de haven van Soerabaja, is belast met de waarneming der betrekking van Directeur van Openbare Werken in Curaçao.

De heer R. J. Beaujon Jr. is eervol ontheven van de verdere waarneming der betrekking van Directeur van Openbare Werken alhier en aangewezen om den Directeur bij te staan.

Aan den kommies-entreposeur der belastingen op Curaçao J. W. Fabré is eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

J. N. Wild is benoemd tot tijdelijk hulpkommies der belastingen op Aruba.

Delfincio Asman is tijdelijk belast met de betrekking van seinwachter op het fort Nassau.

Eeuwfeest van de St. Bernardus-parochie te Bonaire.

Zondag 24 Juli a. s. viert de parochie van den H. Bernardus te Kralendijk, Bonaire, haar 100 jarig bestaan. Op dien dag zal het 100 jaar geleden zijn, dat de eerste vaste Pastoor van Kralendijk, de Zeereerw. Heer Bernardus Eisenbeil, er voet aan wal zette, om er zijn apostolischen arbeid te beginnen.

Geheel de parochie van de Playa op Bonaire is in de weer, om dezen dag zoo feestelijk mogelijk te herdenken. De aloude kerk is inen uitwendig verfraaid en vernieuwd, door de hulp en medewerking der parochianen en vele goede vrienden op Curaçao.

De Zeereerw. Pastoor L. van Hegelsom is Donderdag per „Fedalma" naar Bonaire vertrokken, om in een Triduum de parochianen op dit feest voor te bereiden.

Op den dag van het feest zelf, zal Mgr. Vuylsteke om 9 uur een Pontificale Hoogmis celebreeren, waarna om 11 uur de plechtige receptie in de pastorie zal plaats hebben. Des namiddags om half vier heeft er een historische optocht plaats, waarin de voornaamste feiten uit de geschiedenis van de parochie der Playa zullen worden voorgesteld.

Om 7 uur 's avonds zal Mgr. wederom een plechtig Lof celebreeren, waaronder de Eerw. Pater I. Verriet de feestrede zal houden. Na het Lof zal het muziekkorps van Scherpenheuvel een soirée geven, waaronder vuurwerk zal ontstoken worden.

Dinsdagavond zullen de kinderen van de Fratersschool in de koraal der school het blijspel: „De wraak der Kabouters" opvoeren.

Woensdag morgen zijn er volksspelen voor de kinderen der fratersschool, terwijl 's avonds een club van jongedames het treffend tooneelspel: „Hertogin Hedwig," zullen opvoeren.

Donderdag morgen zijn er volksspelen voor de meisjes der Zusterschool, terwijl des 's avonds nogmaals „De wraak der Kabouters" wordt opgevoerd.

Vrijdag avond een herhaling van het tooneelspel: „Hertogin Hedwig."

Zondag zal er om 4 uur een potpourri zijn voor de schoolkinderen en 's avonds soirée.

Naar wij vernemen zal Mgr. Vuylsteke, en gezelschap per S. S. „Midas" Zaterdag 23 Juli 's avonds naar Bonaire vertrekken. Per zelfde gelegenheid gaan ook een groot aantal passagiers van Curaçao, het Hoofdbestuur als deputatie van den C. R. K. Volksbond, vergezeld door het muziekkorps „Excelsior."

Het muziekkorps van Scherpenheuvel zal Vrijdag a.s. per „Fedalma" vertrekken.

Het feest belooft schitterend te worden, een schitterende manifestatie van Roomsch geloof en Roomsch enthousiasme.

Bekendmaking.

De ondergeteekende maakt hierbij bekend dat, vanaf heden tot nadere aankondiging, de **Handelskade** *van hoek Ruyterkade tot de Amstelstraat en de* **de Ruyterkade** *van hoek Handelskade tot het de Ruyterplein voor het verkeer (te land en te water) afgesloten zijn.*

Curaçao, den 6n Juli 1927.

De wnd. Procureur-Generaal,
C. S. GORSIRA.

3—2

Een Verzoek.

Van den heer, Mr. B. de GAAY FORTMAN ontvingen wij een schrijven, met het verzoek het onderstaande ter kennis van het publiek te brengen, aan welk verzoek wij bij dezen gaarne voldoen.

In *de West-Indische Gids* verschijnt thans een opstellenreeks over de geschiedenis van Curaçao, Aruba en Bonaire van 1816—1828.

De schrijver dezer opstellen zou deze geschiedbeschrijving gaarne zoo veel mogelijk verluchten met portretten van personen, die zich in dien tijd verdienstelijk hebben gemaakt voor de kolonie. Reeds zijn opgenomen portretten van de gouverneurs Kikkert, Cantz'laar, Van Lansberge (destijds vice-consul in Columbia), Rammelman Elsevier (destijds raadfiscaal), en Van Raders (destijds kapitein bij de jagers), voorts van ds. Muller, J. W. G. en Theods. Jutting, kooplieden, terwijl nog zullen worden opgenomen Mr. Bennebroek Gravenhorst en den zeeofficier H. W. de Quartel. Gaarne zulien nog meer portretten worden opgenomen, doch het is niet gemakkelijk die te krijgen. Daarom wordt een beroep gedaan op de bewoners van Curaçao om hun verzamelingen eens na te zien, en voor dit doel af te staan, wat geschikt is. Het mogen natuurlijk alleen portretten zijn van personen, die in de opstellen genoemd worden. Hieronder volgt een lijst van personen, die o. a. in aanmerking komen. De heer P. A. Euwens O. P. heeft zich bereid verklaard de portretten in ontvangst te nemen. Onbeschadigd worden zij teruggegeven.

G. G. van Paddenburg, landsonderwijzer, † 1824

Ds. G. B. Bosch, van 1816—1836 predt op Curaçao.

H. J. Abbring, 1816—1824, Kapt. der genie.

P. P(h)oel, onderwijzer.

L. Boyé, commandeur van Aruba

Mr. W. W. Duyckink, lid v. h. hof van justitie, gouvernementssecretaris, Weesmeester.

W. A. van Spengler, havenmeester en loods, later gezaghebber van St. Eustatius.

Mr. P. B. van Starckenborgh, † 1820, raad-fiskaal, wn. gouv. -genl.

B. A. Cancrijn, 1753 of 1754—1837, lid v. d. Raad van politie, Weesmeester.

C. L. van Uytrecht, raad van politie, hoofdontvanger, later, 1842—1844, gezaghebber a. i.

A. A. Beutner, G. Duyckinck, leden v. d. raad v. politie.

C. A. baron de Larey, 1770—1832, vendumeester, raad v. politie.

D. Beevers, dokter, raad van politie.

I. N. C. Jutting, raad van politie, koopman.

W. Prince, Secr. v. d. raad van politie, gouvernementssecretaris, commandant der schutterij, 1786—1834.

Mr. D. Serrurier † 1828, lid, later voorzitter van den raad van justitie, was gehuwd met J. P. Duyckinck.

Frans Rojer, planter, 1816—1824, lid v. d. raad van justitie.

Herman van der Meulen, 1799—1871, scheepsbouwmeester en reeder, lid van den Kolonialen raad.

G. Striddels, majoor der Schutterij, lid van den raad van justitie.

Mr. H. R. Hayunga, secr. v/d raad van justitie, later naar Suriname gegaan.

Jacob Thielen, procureur, commandeur van Aruba.

A. Evertsz, waag- en rooimeester.

J. Palm, oppervisitateur.

C. F. Römer, D. Gaerste, Salomon Bullé, procureurs.

H. J. Nuboer, raad contrarolleur der belastingen, † 1824, was gehuwd met L. E. Schotborgh.

Klaas van Eekhout, onderwijzer op Curaçao en Aruba.

W. Schmidt, † 1819, majoor der artillerie.

J. M. van Eps, luitenant bij de jagers.

J. B. H. Rabaine, lt. b/h corps op de batterijen en seinposten, † 1824.

J. Groesbeek, chirurgijn majoor.

C. A. Zeppenfeld, chirurgijn 3de klas, later apotheker, 1793—1871.

Lourens Croes, kapitein der Indianen op Aruba.

Isaac Debrot, 1816—1827, commandeur van Bonaire.

Ieosuah de Piza, voorzanger der Portugeesch Isr. gemeente.

Haim Abinum de Lima, koopman

Een brief van Nungesser's moeder.

Volgens de Parijsche bladen heeft de moeder van Nungesser aan Coli's moeder een brief geschreven van ongeveer den volgenden inhoud:

— U waart mij vóór met schrijven: maar wij verkeerden sinds hun vertrek in een gemeenschap des harten en nog iederen dag gedenk ik in mijn gebeden uw zoon en den mijne. Mijn geloof in den terugkeer van onze jongens is nog steeds even krachtig, want mijn hart zou ophouden te kloppen, zoo dat van mijn Charles voor altijd mocht stilstaan. Deel met mij de onoverwinnelijke hoop! Wanneer ik schrei, dan is 't bij de gedachte, dat onze jongens misschien lijden, ons roepen, en dat wij, oude moeders, niets voor hen kunnen doen. Maar bij hun terugkeer zullen wij immers al ons lijden weer vergeten, en noemen wij dan niet sterk zijn om hen dan te genezen en te vertroetelen? Ik omhels u uit geheel mijn moederhart en verzoek u, lang en teer uw jonge kleinkinderen voor mij te kussen, aan wie God hun lieven en roemrijken vader zal teruggeven.

(w. g.) De moeder van Nungesser."

BUITENLAND.

De Tragiek van een Volk.

Rusland is nooit een land geweest, aan welks politieke instellingen en gewoonten, en rechtspraktijken andere volken een voorbeeld konden nemen. Het is dit tegenwoordig minder dan ooit.

Ongetwijfeld vertoonde het voormalige autocratische regime vele en ernstige misstanden, die noodzakelijk hervorming en verbetering behoefden. Maar het bolsjewisme laat nog veel donkerder schaduwplekken zien en de zoogenaamde dictatuur van het proletariaat heeft zich van meetaf doen kennen als een dwingelandij, een tirannie, welke voor geen middel terugdeinst, om zich te handhaven.

Kenschetsend is onder dit opzicht hetgeen een journalist, de stér-correspondent der *N. R. Ct.*, meedeelt over de demonstraties, waarvan Moskou en andere steden thans weer het tooneel zijn, in verband met het Engelsch-Russische conflict.

„Wij gelooven graag", schrijft de correspont, „dat het volk langzamerhand werkelijk in de Britten den aartsvijand is gaan zien. Maar betoogingen bewijzen dat niet. Die worden eenvoudig gecommandeerd. Wee den ambtenaar of arbeider, die het wagen zou zonder geldige verontschuldiging weg te blijven van de, door zijn vakvereeniging op hoog bevel verordineerde demonstratie. En ook wee den arbeiders, die het zouden durven ondernemen een door de overheid niet gewenschte betooging te houden, of een verordineerde betooging verder uit te strekken dan ter hoogste plaatse aangenaam is. Goede regisseurs zijn de Russen, sedert Potemkin, altijd geweest."

Door betoogingen in Rusland laat dan ook niemand zich meer misleiden, gaat hij voort. Men weet wat zij waard zijn. „Betoogen in Rusland is zuiver tot gecommandeerde parade geworden."

En bleef het hier nog maar bij. Maar er zijn veel erger dingen. Politie en rechtspleging muntten nimmer door zachtzinnigheid of gematigdheid uit in Rusland. Het ging er ruw toe. De naam Siberië heeft niet zonder reden een slechten klank en de knoet is geen uitvinding van den laatsten tijd.

Maar wat het Bolsjewisme aan drastische maatregelen te aanschouwen geeft en heeft gegeven, herinnert aan de zwartste tijden der Fransche Revolutie.

Er heeft altijd bloed gevloeid in Rusland. Van vele aanslagen op staatshoofden en ministers was het getuige en geen strafbedreiging, hoe zwaar ook, vermocht ze te keeren. Het was een strijd op leven en dood tusschen het regeeringsrégime en de revolutionnairen, die het langs den weg van geweld trachtten te doen verdwijnen. Meer nog dan voorheen echter wordt de geschiedenis van Rusland thans met bloed geschreven.

De eene executie, of reeks van executies, volgt op de andere, en zelfs zonder vorm van proces wordt daartoe overgegaan.

Een twintigtal politieke gevangenen zijn kort geleden van deze verschrikkelijke methode het slachtoffer geworden, en zij waren niet de eersten, of de eenigen, die dit wreede lot ondergingen.

Het heet, dat die bloedige handeling het antwoord is op den aanslag, welke den Sovjet-gezant te Warschau het leven kostte. Alsof zulk een misdrijf, hoe streng ook af te keuren, een executie zonder vorm van proces motiveerde — een executie van personen bovendien, die met den gepleegden aanslag niets uitstaande hadden!

Het Rusland van heden doet, veel meer nog dan het Rusland van het vorige regime, beseffen, hoe groot de afstand is gebleven tusschen dat land en het midden en Westen van Europa.

De Russische toestanden, de Russische mentaliteit, de Russische politieke en sociale verhoudingen, ze zijn alle geheel anders dan de onze. En de Russische begrippen en manieren omtrent de vrijheid en rechtspleging niet minder.

Men moet dan ook wel zeer verdwaasd zijn, om te verlangen, dat Russische toestanden met hun systeem van spionnage en onderdrukking, met hun bloedigen strijd van revolutie en contra-revolutie, waarbij het zwaard meedoogenloos zijn werk verricht, de onze zouden worden.

Naar imitatie van het aristocratisch Rusland heeft, terecht, nooit iemand gestreefd.

Het bolsjewistisch Rusland is nog veel minder een voorbeeld ter navolging. Het geeft ons de tragiek van een volk te aanschouwen, dat van het eene uiterste in het andere werd geworpen. En het is een permanente waarschuwing tegen hetgeen de heerschappij van het communisme aan de wereld brengen zou.

(Ctrm.)

De Hongaarsche zedenwetten.

In Hongarije wordt sinds eenigen tijd krachtig opgetreden tegen de openbare onzedelijkheid en de nieuwe wet tot bescherming der goede zeden is daarvan een bewijs.

Wel nergens was, schrijft men uit Boedapest aan de *Tijd*, de lijdzaamheid op het gebied der zedelijkheid, door een verkeerd opgevatten geest van verdraagzaamheid, zóó groot als in Hongarije vóór den oorlog. Boedapest genoot een kwaden roep en het werd hoog tijd, dat de Christelijke regeering ten lange laatste ingreep door het uitvaardigen van de reeds gedacht belachelijk gemaakte „zedenverordening."

Op de eerste plaats echter brengt deze wet slechts in toepassing wat de Volkenbond voorstelde in zake de bescherming van vrouwen en meisjes, waardoor Hongarije andere landen dus feitelijk voor is.

Het nachtleven en het amusementsbedrijf worden aan een behoorlijke controle onderworpen. Verder richt de wet zich tegen vuilschrijverij en aanstootgevende platen, vooral ter bescherming van de schooljeugd, die toch reeds zoo sterk te lijden heeft gehad — op zedelijk gebied — tijdens het bolsjewistische regime.

Voorts bevat de wet bepalingen als die van de Engelsche „Protection of woman act" om zekere vrouwen van de straat te weren en de politie het recht te geven hen aan te houden.

Het gaat dus niet aan deze zedenverordening tot zoover echter als nieuw en specifiek Hongaarsch te bestempelen. Nieuw is het echter wel, dat de wet zich ook richt tegen vloeken en schelden in het openbaar.

Wie evenwel weet hoeveel Oostersche elementen in het Hongaarsch volksleven zijn gekomen, begrijpt, dat heftigheid, vloeken en schelden in Hongarije verre van zeldzaam zijn. Vandaar dat geldboeten hier zeer opvoedend zullen werken.

De minister werd dan ook geluk gewenscht door de Vrouwenbonden van het geheele land. En feitelijk is de bevolking reeds verzoend met de nieuwe verordening, die ze nog steeds meer zal leeren waardeeren.

En ook het buitenland zal goed doen, niet al te zeer te letten op de wandaden van eenige overdrijvers, wier optreden ten slotte voor geen enkele zaak als maatstaf mag gelden.

De rijkdom der Ver. Staten.

De volgende statistische bizonderheden kunnen een denkbeeld geven van den huidigen rijkdom in de Vereenigde Staten.

Volgens de voorloopige opgaven van het „National Bureau of Economic Research," is het inkomen van het Amerikaansche volk van 62.7 milliard dollar in 1921 tot 89.6 milliard dollar in 1926 gestegen. Beter nog dan deze cijfers geeft de vergelijking van het inkomen per hoofd van de bevolking een indruk van de toeneming der welvaart.

In 1926 hadden 44.600.000 personen een eigen inkomen. Ieder van hen had dus gemiddeld een inkomen van iets meer dan 2000 dollar, d. i. indien men rekening houdt met de wijzigingen in de waarde van het geld, ongeveer 25 pct. meer dan in 1917, en 94 pct. meer dan in 1909.

Niettegenstaande de standvastige toeneming van de bevolking en den betrekkelijk elastischen aard van de opbrengst van de natuurlijke hulpbronnen, hebben nieuwe uitvindingen, grootere toewijding en betere organisatie het welvaartspeil doen toenemen.

Uitgedrukt in dollars met de koopkracht van 1913, bedroeg het totale inkomen in 1909 28.2 dollar, in 1917 37.3 dollar, in 1921 36.2 dollar en in 1926 52.9 milliard dollar.

De toeneming van het individueele inkomen blijkt uit onderstaand overzicht:

	Per hoofd van de bevolking	
	Geldbedrag in dollars,	Geldbedrag in dollars van 1913
1909	279	312
1917	470	361
1921	579	334
1926	770	455

Ter toelichting zij hierbij vermeld, dat onder inkomen wordt verstaan het overschot van exploitatie-uitgaven, vermeerderd met de geldswaarde van het inkomen in natura; niet in aanmerking zijn genomen de reserveeringen door maatschappijen.

Het Bureau heeft voorts, naast deze cijfers, die van de inkomstenbelasting gesteld en uit deze vergelijking blijkt, dat ongeveer vijf zesden van het aantal personen met eigen inkomen geen inkomstenbelasting betaalt. Van ongeveer tweederden van het nationale inkomen zou dus geen inkomstenbelasting worden betaald.

De heer Ogden L. Mills, onderstaatssecretaris van Financiën, verklaart dit uit de herziening van de wet op de inkomstenbelasting. Het aantal belastbare inkomens beneden 5000 dollar, daalde, dat daarboven steeg. Er waren 207 personen aangeslagen voor een belastbaar inkomen van meer dan 1 millioen dollars, waarvan zeven met een inkomen van meer dan 5 millioen dollars.

Bekenmaking.

De ondergeteekende, wn. Procureur-Generaal in Curaçao, maakt hierbij bekend, dat met ingang van heden:

1o. de Bitterstraat in de richting van den Scharloweg naar de Werfstraat afgesloten wordt voor het verkeer met motorrijtuigen of andere vervoermiddelen;

2o. het verboden is met genoemde vervoermiddelen het Fort Amsterdam, komende uit oostelijke richting, bezuiden de Wilhelminaschool, in te rijden.

Curaçao den 22n Juni 1927.

3—3 De wn. Procureur-Generaal,

C. S. GORSIRA.